

Польовий відділ у Харкові

Вступ

УВКБ ООН створило польовий відділ у Харкові у **жовтні 2014 року** з причини близького розташування міста до зони конфлікту та значної присутності у Харківській області внутрішньо переміщених осіб (ВПО). У червні 2017 року офіс розділили: частину співробітників перевели до нового офісу в Слов'янську, відповідального за діяльність у північній частині Донецької області (раніше нею опікувався офіс у Харкові). Менша частина команди залишилася у Харкові як польовий відділ, що складається з трьох співробітників і відповідає за Харківську область. Польовий відділ УВКБ ООН у Харкові працює з трьома категоріями осіб під опікою УВКБ ООН, а саме: з шукачами притулку та біженцями, особами без громадянства та особами, які перебувають під загрозою безгромадянства, а також із внутрішньо переміщеними особами.

У Харківській області проживає велика кількість ВПО через її близькість до лінії розмежування. За даними Міністерства соціальної політики, на даний час у Харківській області зареєстровано **122 932 ВПО**. Більшість ВПО прибували до Харкова трьома хвилями: спочатку з березня по липень 2014 року; друга хвиля – з серпня по грудень 2014 року; і, нарешті, з січня по лютий 2015 року. Люди часто переміщуються на непідконтрольну уряду територію через сімейні, економічні та майнові проблеми; в результаті нові переселенці все ще реєструються як польовим відділом УВКБ ООН, так і місцевим Департаментом соціального захисту.

Деякі ВПО, чиї будинки залишилися неушкодженими, розглядають можливість повернення на місця свого попереднього проживання, оскільки їм важко знайти роботу та житло у місцях переселення, таких як Харків, і практично не мають засобів до існування. Партнери УВКБ ООН повідомляють про зростання кількості осіб, які повертаються до місць свого походження через те, що не можуть дозволити собі залишатися в безпечних районах. Затримки з відновленням соціальних виплат і пенсій, а також процедура перевірки адреси є нагальними проблемами, оскільки через це багато ВПО опиняються за межею бідності та вдаються до негативних стратегій виживання. У холодні зимові місяці багато ВПО потребують невідкладної допомоги у зимовий період: їм необхідні

тверде паливо, зимовий одяг, обігрівачі та допомога у покритті витрат на комунальні послуги. У Харківській області також проживає багато біженців і шукачів притулку. Оскільки Харків є другим за величиною містом України, розташованим недалеко від російського кордону (40 км), в якому проживає значна кількість іноземних студентів, у цьому місті перебуває велика кількість біженців і шукачів притулку, яким часто доводиться боротися за підтримку, допомогу та довгострокові рішення. Для шукачів притулку проблеми посилюються через низьку частку позитивних рішень щодо надання статусу, дискримінацію та відсутність допомоги з боку державних установ.

На додаток до вищезазначених груп, у Харківській області перебувають групи етнічних ромських меншин; багато з представників цих меншин є особами без громадянства (або перебувають під загрозою безгромадянства) та / або були переміщені із зони конфлікту. Багато з них мають труднощі з доступом до оформлення громадянських документів, особливо в зв'язку з тим, що ця група населення вкрай маргіналізована і має дуже обмежений доступ до ресурсів, зайнятості та можливостей самозабезпечення.

Захист

Спільно з ключовими партнерами та місцевими громадськими організаціями УВКБ ООН працює над різними заходами та ініціативами у сфері захисту. Такі заходи передбачають регулярний моніторинг практики і політики захисту, соціальні програми на рівні громад, надання підтримки громадським організаціям та місцевому громадянському суспільству, адвокація на місцях, а також координацію інших заходів у сфері захисту в Харківській області.

Реагування УВКБ ООН у сфері захисту включає в себе **надання правових консультацій та допомоги, надання доступу до інформації та оформлення документів, надання соціальних консультацій та індивідуальне ведення справ** людей з особливими потребами, **програми запобігання та реагування на гендерно-обумовлене насильство**, підтримку **ініціатив на рівні громад** для підвищення соціальної згуртованості та розбудови мирного співіснування. УВКБ ООН проводить роботу по зміцненню потенціалу з місцевими громадськими організаціями у Харкові. УВКБ ООН надало підтримку у відкритті та розширенні єдиних громадських центрів для ВПО у Харкові, Ізюмі, Куп'янську-Вузловому, Барвінковому та Балаклії.

В даний час, на четвертому році роботи у Харкові, даний офіс УВКБ ООН переключив свою увагу на розбудову потенціалу місцевих організацій та державних установ, що дозволить їм надавати допомогу ВПО, які перебувають у вразливому становищі. У той же час у співпраці зі своїми партнерами УВКБ ООН прагне взаємодіяти з місцевими управліннями Державної міграційної служби України (ДМСУ), Державної прикордонної служби України (ДПСУ) і судовою системою з метою зміцнення їхнього потенціалу та покращення умов лікування та захисту прав шукачів притулку та біженців. Крім того, в 2018 році УВКБ ООН почало працювати над вирішенням проблеми безгромадянства та знаходженням рішень для груп осіб, які не мають документів, що посвідчують особу.

Відповідно до нової Багаторічної стратегії захисту та пошуку рішень із залученням багатьох партнерів, польовий відділ УВКБ ООН у Харкові приділятиме значну увагу роботі з державними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, щоб у майбутньому вони могли надавати необхідну правову допомогу ВПО, шукачам притулку, біженцям та особам без громадянства.

Польовий відділ УВКБ ООН співпрацює з університетами з метою встановлення гарних робочих відносин і запровадження курсів з міжнародного гуманітарного права та з питань проблем біженців для студентів-юристів. У рамках нинішньої співпраці також проводяться круглі столи, дискусії, конференції та кіноклуби, де УВКБ ООН, партнери, професори, студенти, представники державних установ і громадськість можуть обговорювати актуальні проблеми у сфері захисту прав переміщених осіб.

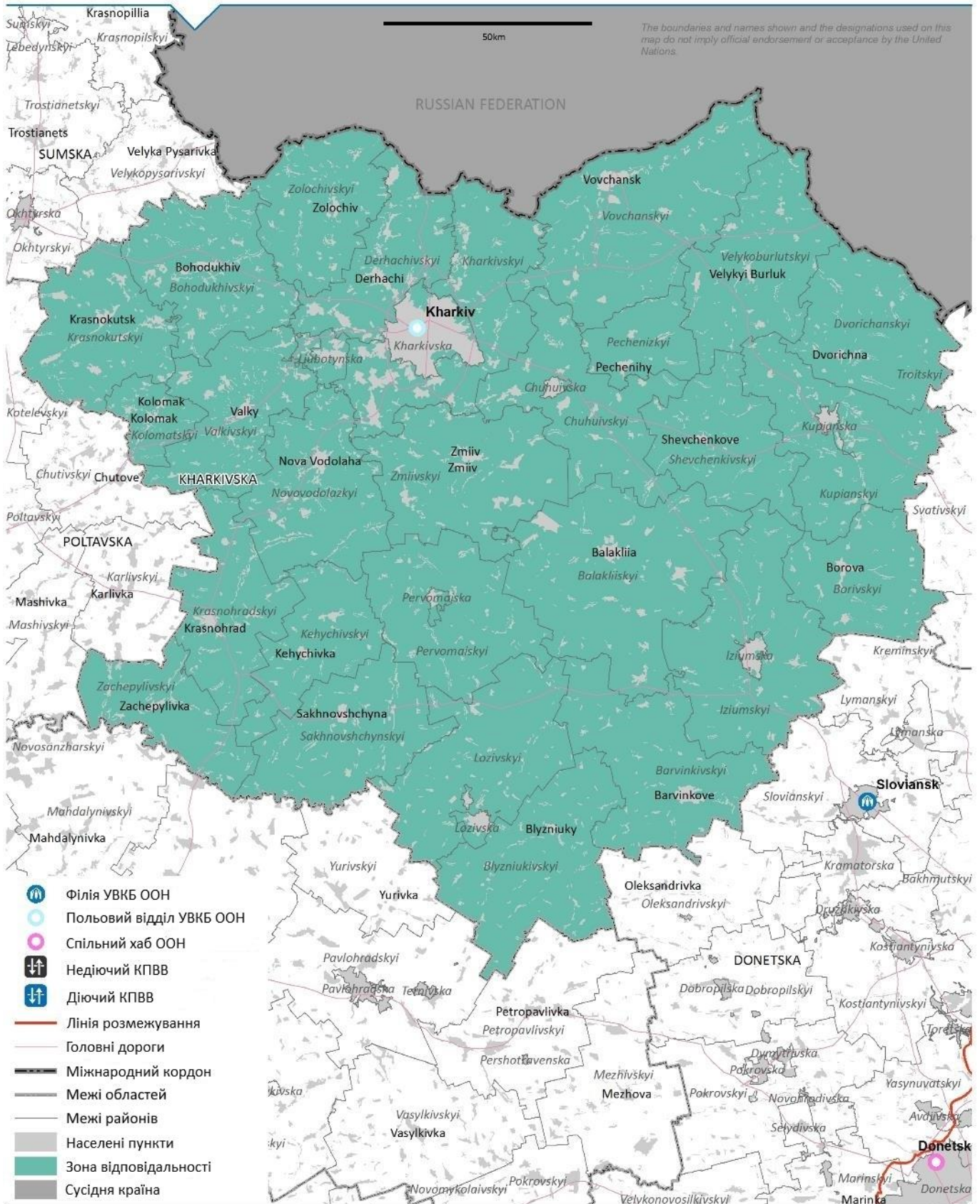
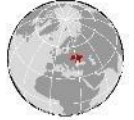
КОНТАКТИ

Вартан Мурадян, молодший польовий радник УВКБ ООН

muradian@unhcr.org, тел. +380 50-443-04-17

Адреса: УВКБ ООН, вул. Бакуліна, 4А, Харків, Харківська обл., Україна

Україна: Зона відповідальності польового відділу УВКБ ООН у Харкові

Date: 06 Mar 2018 Source: UNHCR Author: UNHCR-Kyiv Feedback: Ukraineinfomanagement@unhcr.org Filename: AOR_Kharkiv